

12/4/26
e

HEDEN

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën

Fiscale Zaken

Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Kamervragen verhouding vermogensaanwasbelasting box 3 en EVRM

Datum

7 april 2026

Notanummer

2026-0000107437

Bijlagen

1. Kamervragen
2. Antwoorden
3. Aanbiedingsbrief TK
4. Motie 32140-292

Aanleiding

Op 20 maart 2026 heeft het lid Hoogeveen (JA21) Kamervragen aan u gesteld over de vermogensaanwasbelasting in het toekomstige box 3-stelsel (de Wet werkelijk rendement box 3). Bijgevoegd treft u de beantwoording aan.

Beslispunten

- 1) Gaat u akkoord met de beantwoording van de Kamervragen? Zo ja, dan verzoeken wij u om de aanbiedingsbrief (bijlage 3) te ondertekenen.
- 2) Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- De Kamervragen hebben betrekking op twee aspecten, namelijk op
 - 1) de verhouding tussen de vermogensaanwasbelasting en een individuele en buitensporige last onder artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EP EVRM); en
 - 2) de ongelijke werking van het heffingsvrije resultaat voor belastingplichtigen met een volatiel of stabiel rendement in de vermogensaanwassystematiek en belastingplichtigen met vermogen in de vermogenswinstsystematiek.
- Met betrekking tot het eerste punt wordt in de beantwoording aangegeven dat de vermogensaanwasbelasting vrijwel niet zal leiden tot een individuele en buitensporige last. Van interen op vermogen is geen sprake omdat over het werkelijke rendement een gedeelte aan belasting wordt geheven. Ondanks de belastingheffing houdt de belastingplichtige aan het einde van het jaar meer vermogen over ten opzichte van het begin van het jaar.
- Met betrekking tot het tweede punt wordt in de beantwoording bevestigd dat de volatiliteit van inkomen gezien over een langere periode kan leiden tot een andere belastingdruk in vergelijking met een stabiel inkomen. Dit effect is inherent aan het per jaar heffen van belasting en is in het verleden onderkend bij het ontwikkelen van het nieuwe box 3-stelsel.
- De vraagsteller suggereert de introductie van een overdraagbaar heffingsvrij resultaat om het hiervoor genoemde effect te mitigeren. In het antwoord wordt deze suggestie om meerdere redenen ontraden. Hiermee

- ANTWOORDEN
SOMS ERG
TECHNISCH,
2026 S 4,678
↓
HOEPT NIET UIT
WEG, MAAR
iets meer
"BEREIKING"
TOEGEGEN
- Bij correctie
TOEGEGEN
DAT INWISNING
alleen kan
als...
- AFDOEN MET
TE PUN

wordt de motie van het lid Hoogeveen (JA21) afgedaan die is ingediend tijdens het Tweeminutendebat Fiscaliteit op 26 maart 2026 (zie bijlage 4).

Toelichting

Toetsingskader individuele en buitensporige last in box 3

- Belastingheffing is te beschouwen als regulering van eigendom in de zin van artikel 1 EP EVRM.
- Artikel 1 EP EVRM brengt mee dat een inbreuk op het recht op ongestoord genot van eigendom slechts is toegestaan indien er een redelijke mate van evenredigheid bestaat tussen de gebruikte middelen en het doel dat ermee wordt nagestreefd. Dit vereist het bestaan van een redelijke verhouding (fair balance) tussen voormeld algemeen belang en de bescherming van individuele rechten. Van een dergelijke redelijke verhouding is geen sprake indien de betrokken persoon wordt getroffen door een individuele en buitensporige last.
- De Kamervragen verwijzen naar een arrest van de Hoge Raad van 2 juli 2021 waarbij – in het kader van het forfaitaire box 3-stelsel – nadere invulling is gegeven aan de term individuele en buitensporige last.
- Uit dit arrest blijkt dat in ieder geval geen sprake is van een individuele en buitensporige last indien de verschuldigde box 3-belasting niet hoger is dan het werkelijke rendement.
- In het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 wordt een belasting voorgesteld van 36% over het werkelijke rendement. Daarom zal van een individuele en buitensporige last vrijwel geen sprake meer zijn. De box 3-belasting over het werkelijke rendement zal immers lager zijn dan het werkelijke rendement waarover de box 3-belasting is berekend.

Volatiliteit van inkomen

- Het heffingsvrije resultaat heeft als doel om het aantal belastingplichtigen te beperken dat aangifte moet doen voor box 3. Voorkomen wordt dat voor elke euro aan rendement aangifte gedaan moet worden.
- In een verliesjaar kan geen gebruik gemaakt worden van het heffingsvrije resultaat van € 1.800. Een belastingplichtige met een stabiel inkomen kan hierdoor jaarlijks gebruik maken van het heffingsvrije resultaat in tegenstelling tot een belastingplichtige met een sterk volatiel resultaat.
- Dit is inherent aan het per jaar heffen van belasting. Dit effect is niet nieuw in de heffing van inkomstenbelasting en is onderkend bij het opstellen van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Tijdens het Tweeminutendebat Fiscaliteit van 26 maart 2026 heeft het lid Hoogeveen (JA21) een motie (32140-292) ingediend waarin de regering wordt verzocht te onderzoeken of een overdraagbaar heffingsvrij resultaat de gesignaleerde ongelijkheid zou mitigeren en de Tweede Kamer hierover te informeren bij het Belastingplan 2027. Zie bijlage 4. Deze motie wordt afgedaan door de beantwoording van vraag 17 van de Kamervragen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.